

Beroepsziekten, wat kan je er mee als veiligheidskundige?

Drs.ing. Jolanda Willems MBA

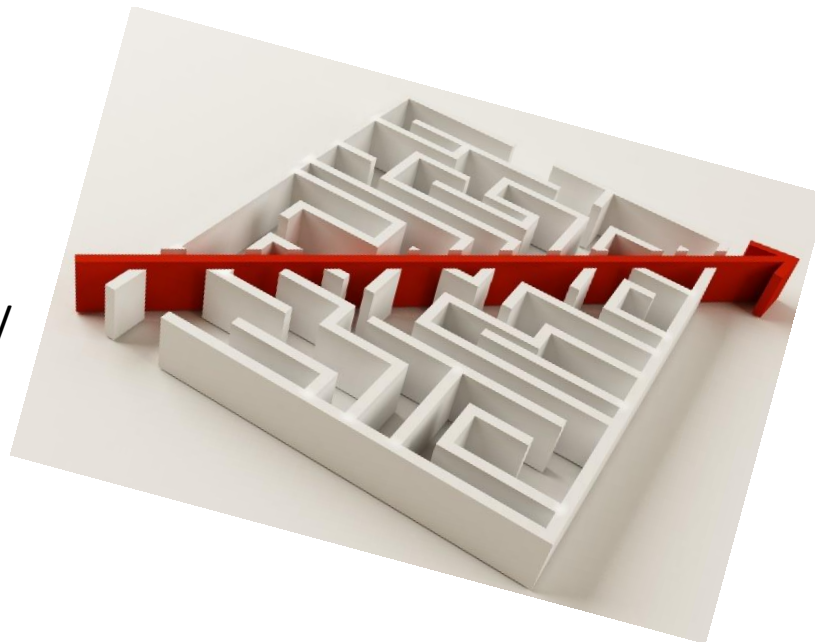
Drs. Rik Menting bedrijfsarts

PreventPartner

Voorstellen (1)

- Gecertificeerd arbeidshygiënist/toxicoloog, ook opgeleid tot HVK
- Achtergrond in management (MBA) en medische gezondheidswetenschappen

Beschikbare
kennis/kunde/
inzichten

Voorkomen van
onnodige
ziekte/doden

Voorstellen (2)

- Coöperatie in preventieve bedrijfsgezondheidszorg (non-profit)
- Zelfstandige en ervaren professionals (We maken gebruik van kennis uit de wetenschap en de bewezen praktijk)
- We willen kennis delen en toepassen
- Samenwerken, over grenzen heen (coöperatie en co-creatie)
- Werkzaam op brede arbo terrein
  - Focus toxicologie
  - Focus PsychoSociale Arbeidsbelasting
  - Focus PMO en RIE

Opbouw

- Beroepsziekten in Nederland, aantallen en oorzaken
- De aanpassingen in de Arbowetgeving
- Arbobeleid, risico inventarisatie en evaluatie en PAGO
- Wat kan de veiligheidskundige verwachten van de andere kerndisciplines?
- Rol van veiligheidskundige?

Ongevallen en beroepsziekten

	Ongevallen	Beroepsziekten
Oorzaak gevolg relatie	Duidelijk	Vaak niet duidelijk
Tijdsperiode	Oorzaak en gevolg treden gelijktijdig op	Tijdsperiode tussen blootstelling en gevolg kan heel lang zijn
Risico perceptie bij optreden	Hoog	Vaak laag

ADEM
NOOD

LONGZIEKTEN ALS
GEVOLG VAN WERK

Beroepsziekten

(bron TNO, NCVB, Arboned)

- Volgens zelfregistratie loopt 5,6% van de werknemers beroepsziekte op
→ dat zou betekenen > 440.000 werkende per jaar
- In 2012 bijna 6.500 gevallen van beroepsziekte geregistreerd, schatting van RIVM circa 20.000 nieuwe gevallen per jaar.
- Psychische aandoeningen meest gemelde beroepsziekten
- *Psychische aandoeningen veroorzaken het grootste aandeel van ziekteverzuim (echter dit wordt ook veroorzaakt dan andere factoren dan werkdruk)*

Gevolgen: doden door werk

Schattingen circa 3000-3800 door werk per jaar in Nederland

Dodelijke ongevallen: laatste cijfers: rond 50 per jaar

Gevolgen: doden door werk

Jaar 2011

Aandoeningen	Werkzame beroepsbevolking	Gepensioneerde beroepsbevolking	Totaal
Aandoeningen van het bewegingsstelsel	2	9	11
Psychische aandoeningen	7	0	7
Aandoeningen van de ademhalingswegen	91	910	1.001
Kanker	612	1.555	2.167
Hart- en vaatziekten	149	375	523
Gehoortoornissen	0	0	0
Ziekten van de huid	0	0	0
Totaal	860	2.850	3.710

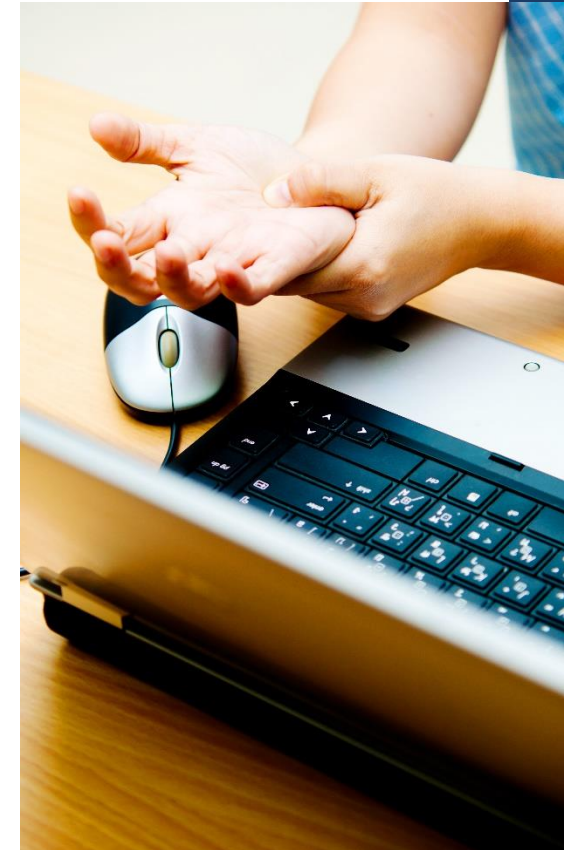
Bron: [RIVM](#)

Verlies van gezonde jaren door beroepsziekten

(per jaar in Nederland) bron RIVM

• Burn out	24.300
• COPD	22.400
• Longkanker	18.800
• Depressie	14.400
• Hartziekte	13.600
• RSI	13.200
• PTSS	11.100
• Arbeidsongevallen	9.600

Opbouw

- Beroepsziekten in Nederland, aantallen en oorzaken
- De aanpassingen in de Arbowetgeving
- Arbobeleid, risico inventarisatie en evaluatie en PAGO
- Wat kan de veiligheidskundige verwachten van de andere kerndisciplines?
- Rol van veiligheidskundige?

Aanleiding, SER 2014

Belangrijkste knelpunten (arbeidsgerelateerde zorg):

- Onvoldoende kennis van/rekening houden met de factor arbeid in de reguliere zorg,
onvoldoende samenwerking tussen de bedrijfsarts en de reguliere zorg, een tekortschietend
- Bedrijfsartsen zijn onvoldoende gericht op het opsporen van en hebben **onvoldoende kennis van beroepsziekten**
- Tekortschietende instroom in de opleiding tot bedrijfsarts
- Onvoldoende toegankelijkheid bedrijfsgezondheidszorg
- **Onvoldoende aandacht voor preventie** (bedrijfsarts/preventiemedewerker)
- Onafhankelijkheid bedrijfsarts
- Commissie Arbeidsomstandigheden / Toekomst Arbeidsgerelateerde Zorg) Advies nr. 2014/07

22

Wet van 25 januari 2017, houdende wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet in verband met de versterking van de betrokkenheid van de werkgevers en werknemers bij de arbodienstverlening, de preventie in het bedrijf of de inrichting van de werkgever en de randvoorwaarden voor het handelen van de bedrijfsarts, en enige andere wijzigingen

---

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de Arbeidsomstandighedenwet te wijzigen ten einde de betrokkenheid van werkgevers en werknemers bij de arbodienstverlening, de preventie in het bedrijf of de inrichting van de werkgever en de randvoorwaarden voor het handelen van de bedrijfsarts te versterken en enige andere wijzigingen aan te brengen;

Zo is het dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Arbeidsomstandighedenwet wordt als volgt gewijzigd:

A

De Arbowet, aanpassing

- Nieuwe Arbowet juli 2017

Met deze wetswijziging is met name de positie van de bedrijfsarts en preventie medewerker worden versterkt.

- Arbeidsomstandighedensprekkuur verplicht
- Mogelijkheid om werkplek te bezoeken
- Second opinion

Arbowet

Onveranderd

- Risico inventarisatie en evaluatie
- PAGO
- Positie andere kerndeskundigen dan bedrijfsarts
- Handhaving

RI&E in de praktijk

Naleving van elementen arbobeleid 2012-2014 (%) ¹²	Totaal Zorg en Welzijn	Totaal NL
RI&E aanwezig	62	46
RI&E getoetst	56	39
Plan van aanpak	60	39
Contract Arbodienst	88	73
Ziekteverzuimbeleid	85	72
Bedrijfs hulpverlening	78	63
Preventiemedewerker	55	43

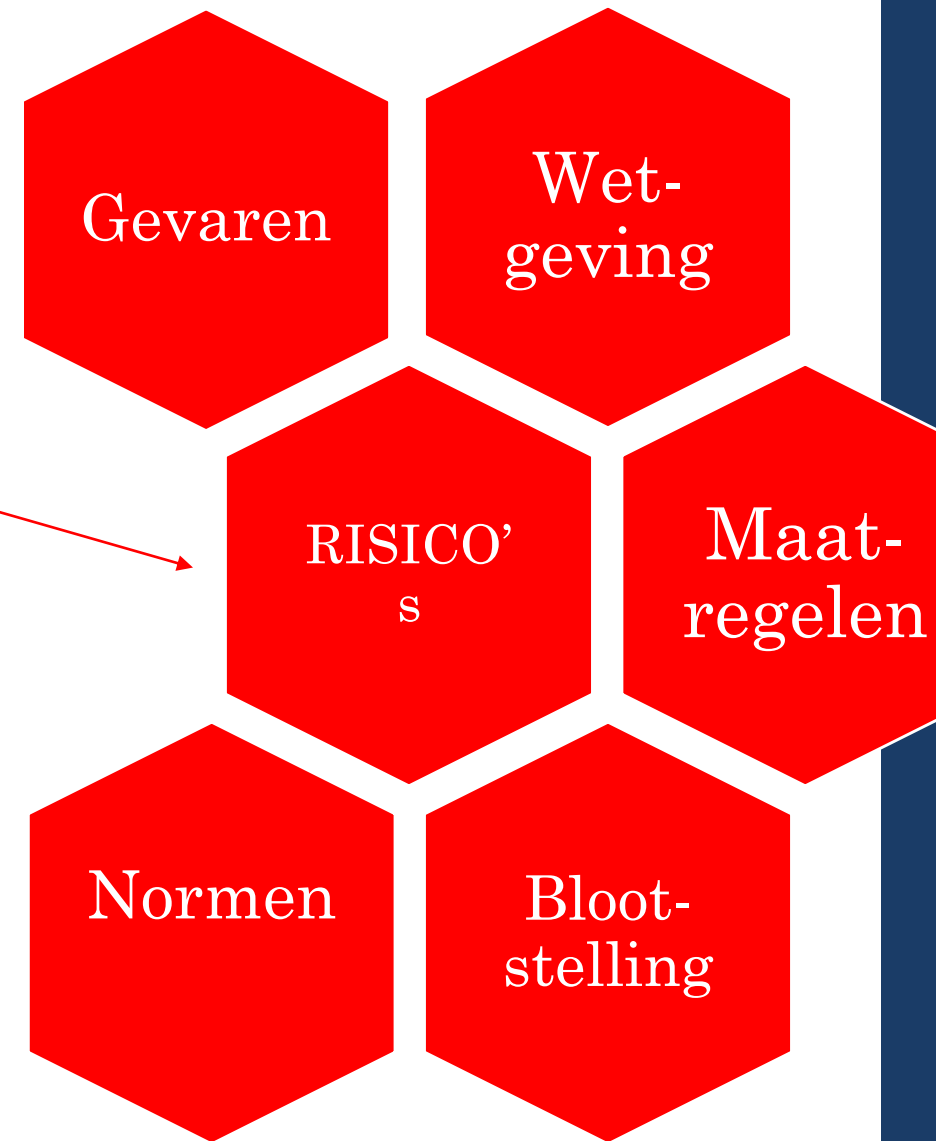
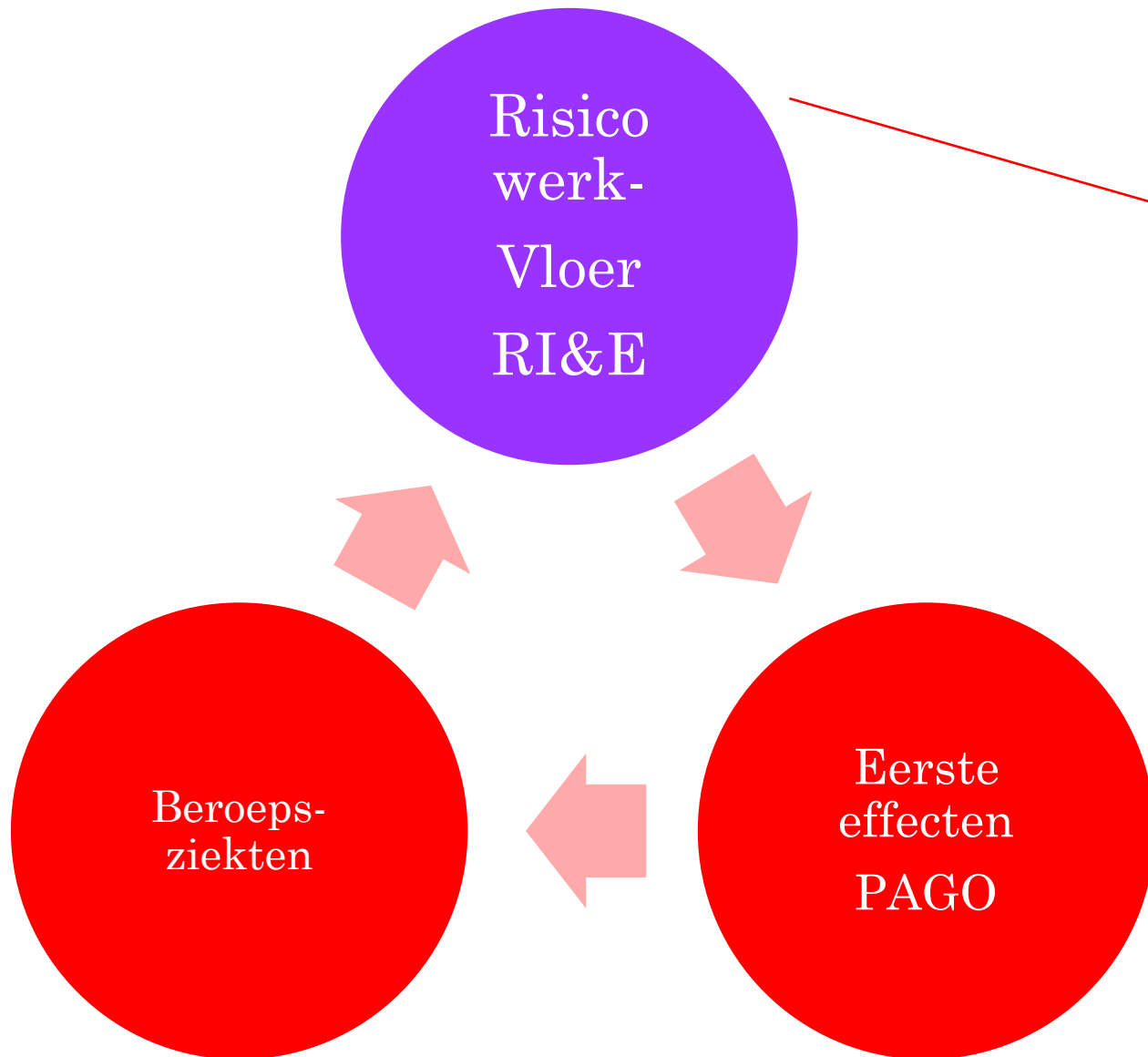
Bron: I-SZW gezond en veilig werken in de sector zorg en welzijn 2013- 2015

Opbouw

- Beroepsziekten in Nederland, aantallen en oorzaken
- De aanpassingen in de Arbowetgeving
- Arbobeleid, risico inventarisatie en evaluatie en PAGO
- Wat kan de veiligheidskundige verwachten van de andere kerndisciplines?
- Rol van veiligheidskundige?

Opzet

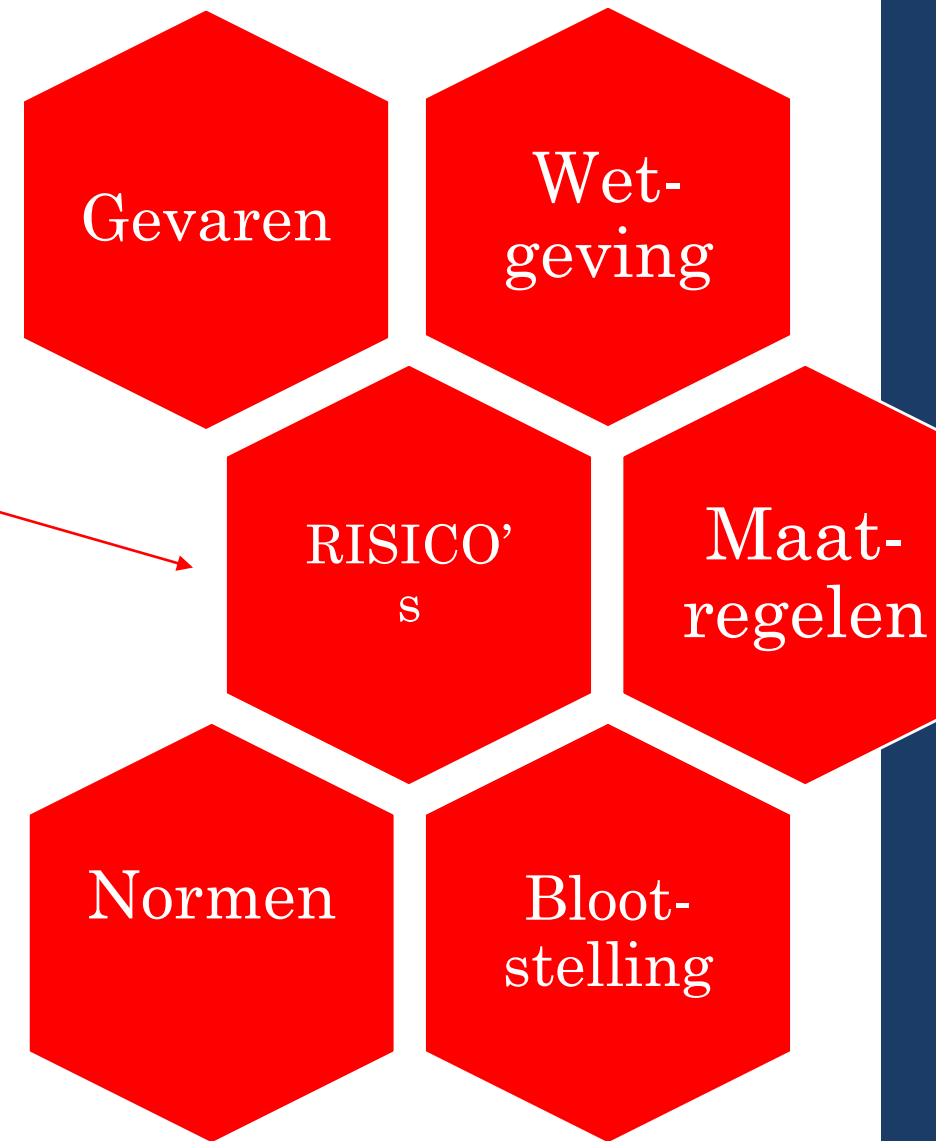
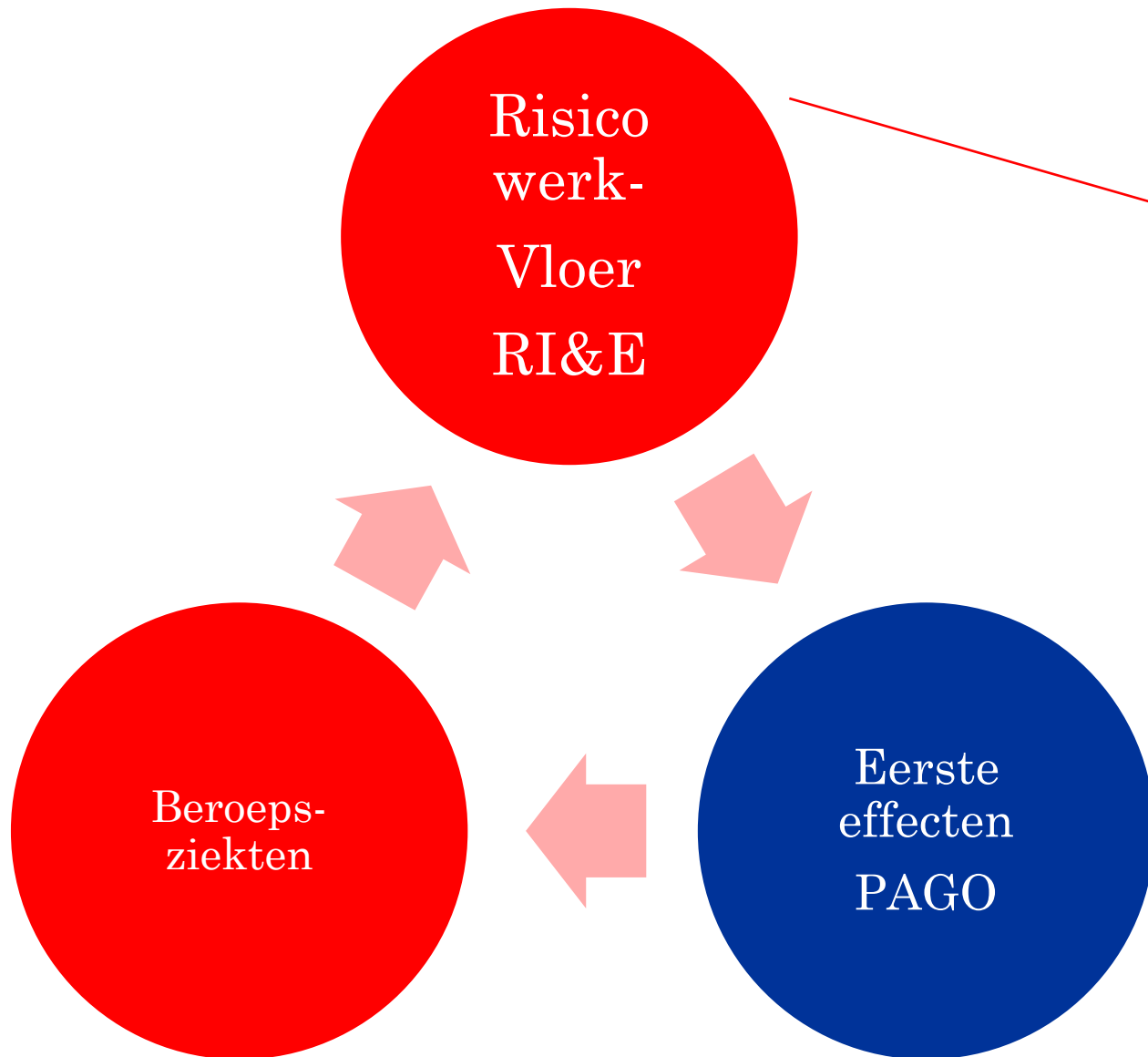

Onderwerpen binnen de RI&E

- Beleid
- Algemene voorzieningen
- **Geluid**
- **Fysieke belasting**
- **Trillingen**
- Verlichting en licht
- Werkplekinrichting
- **Toxische stoffen**
- Klimaat
- **Psychosociale belasting**
- Straling (ioniserende- niet ioniserende)
- Machines, apparaten en gereedschappen
- **Biologische agentia**
- *Cultuur en gedrag*

Beroepsziekten

Doelstelling van PMO

- Preventie van beroepsziekten en arbeidsgebonden aandoeningen bij individuele en groepen werknemers.
- Bewaken en bevorderen van de gezondheid van individuele en groepen werknemers in relatie tot het werk.
- Bewaken en verbeteren van de gezondheid/inzetbaarheid van individuele medewerkers. (bron leidraad NVAB 2013)

Opbouw

- Beroepsziekten in Nederland, aantallen en oorzaken
- De aanpassingen in de Arbowetgeving
- Arbobeleid, risico inventarisatie en evaluatie en PAGO

- Wat kan de veiligheidskundige verwachten van de andere kerndisciplines?
- Rol van veiligheidskundige?

Rol veiligheidskundige

Ongevalsonderzoek versus
beroepsziekten onderzoek

RI&E en PAGO

RI&E, beroepziekten

- Arbeidshygiënist
- Geluid
- Toxische stoffen, Biologische agentia
- Fysieke belasting/Trillingen
- Arbeids- en organisatie deskundige
- Psychosociale belasting
- *Cultuur en gedrag*
- Bedrijfsarts
- Beleid: toegang spreekuren, opvolgen adviezen,
- Signalen spreekkamer

- Veiligheidskundige

PAGO, beroepziekten

- Arbeidshygiënist
- Restrisico's beschrijven op gebied van Toxische stoffen, Biologische agentia, Fysieke belasting/Trillingen
- Arbeids- en organisatie deskundige
- Restrisico's beschrijven op gebied van psychosociale belasting
- Bedrijfsarts
- Vertalen restrisico's naar zinvol, risico gericht PAGO

- Veiligheidskundige

• • •

- Meer weten
- Jolanda.willems@preventpartner.nl
- Rik.menting@preventpartner.nl